

GOUDasfalt: schakel tussen stad en polder

'GOUDasfalt is het knooppunt van stad, polder en rivier'. En: 'met de e-bike is een ritje vanuit Rotterdam een fluitje van een cent'. Vijftig experts uit Gouda en omgeving opperden op het tweede Stadslab *Bestemmen met burgers* volop ideeën over de groene toekomst van GOUDasfalt.

Waar vroeger Snip en Snap hun revues opvoerden, strijkt deze middag het door Gouda rondreizend gezelschap van GOUDasfalt neer. De voormalige schouwburg en huidige sociëteit Concordia is het podium voor het tweede Stadslab van GOUDasfalt. Ditmaal georganiseerd in samenwerking met Gouda Waterstad, want dit Stadslab is gewijd aan de kansen voor water, groen, recreatie en natuur op en rond het terrein GOUDasfalt.

En die zijn er volop. Zo'n vijftig professionals van overheden, recreatie- en natuurorganisaties kregen twee interessante visies voorgeschoteld, waarna zij in tafelgesprekken zelf met de nodige suggesties en plannen op de proppen kwamen.

Spannend

Bij ieder Stadslab schuiven andere mensen aan. Constante zijn de oprichters van GOUDasfalt, de vrijwilligers die het initiatief tot de ontwikkeling van het voormalig Koudasfaltterrein hebben genomen en die ook de Stadslabs 'Bestemmen met burgers', hebben bedacht. In deze serie stadsgesprekken over het schetsontwerp voor GOUDasfalt kwamen als eerste de directe burens van het terrein, bewoners en ondernemers aan het woord op 12 april. Het tweede Stadslab onder leiding van Marte Kappert op 16 juni draaide om de vraag hoe GOUDasfalt ruimtelijk, ecologisch en recreatief een brug kan slaan tussen de stad en de Krimpenerwaard.

Dit knooppunt van stad, polder en rivier is een hele spannende, zegt de eerste spreker, Rudi Terlouw, ecooloog en groenadviseur bij bureau Bui-TeGewoon uit de Krimpenerwaard. Met zijn vogelaarsblik, die en passant ook de insecten en de planten meeneemt, observeert hij hoe het krioelt van leven op en rond GOUDasfalt. 'Het terrein is een mooie uitvalsbasis naar het historisch landschap van Krimpenerwaard met zijn slagenverkaveling vol slootjes, houtwallen en mooie graslanden vol koekoeksbloemen. Rijk aan dierenleven, ook. Zoals de zeldzame glazenmaker en de wat gewonere bunzing.' Minstens zo bijzonder, zegt Terlouw, is de rivier. Een van de weinige zoetwater getijdenrivieren in Nederland. Hij wijst ook op de gors, de habitat van de spindotter en het zomerklokje en het foerageergebied van stadse vogels als zwaluwen en van de zwarte roodstaart, grauwe vliegenvanger. 'Daar', zegt Terlouw genietend van het vooruitzicht, 'kunnen we aan de stadsrand het verschil tussen rietzanger en kleine karekiet leren herkennen.'

Postzegeltjes

Zo is GOUDasfalt in zijn ogen een scharnierpunt tussen stad en polder met tal van mogelijkheden om natuur te bevorderen, maar, waarschuwt hij: Kijk uit dat je niet verzandt in allemaal kleine plannen zonder samenhang. Postzegeltjes zonder kartelrand noemt hij dat, die passen moeilijk in elkaar.

Belevenis

Ook de tweede spreker, adviseur Jan Oosterman van het Bureau Vrijtijdszaken heeft goede raad: 'Kruip altijd in de huid van de bezoeker'. Wie die bezoekers (kunnen) zijn en wat zij

willen, zet Oosterman vrij precies op een rijtje op basis van gegevens uit diverse toerisme-onderzoeken. Steeds meer buitenlandse toeristen bezoeken naast Amsterdam, ook kleine historische plaatsen als Gouda. Ook de binnenlandse stedentrippers komen vaker. De derde groep snelle groeiers zijn de wandelaars en fietsers. 'Bootje varen is leuk', zegt Oosterman, 'maar de massa fietst en loopt. De elektrische fiets vergroot de actieradius van toeristen sterk. Vanuit Rotterdam naar GOUDasfalt fietsen op een e-bike is een fluitje van een cent. Dat opent perspectieven.' En wat wil de eigentijdse toerist? Die wil iets bijzonders. Oosterman: 'Je verkoopt geen product of dienst, maar een authentieke belevenis, een gevoel. Daar moet je als GOUDasfalt op in spelen. Welk verhaal vertel je, welk concept en voor wie?' Oosterman geeft vast een voorzet: 'Zo dicht bij de keurige, historische binnenstad is Goudasfalt een rauwe, industriële plek, waar ruimte is voor het informele, voor het tijdelijke. Iedereen is altijd welkom op deze plek voor onverwachte dingen. Dichtbij en toch ver weg'.

Rijke oogst

Na elke spreker verzamelen de aanwezigen zich rond de cafétafels om in kleine groepen verder te brainstormen over de vraag hoe GOUDasfalt en de omgeving elkaar kunnen versterken vanuit het perspectief van de natuur en het (water)landschap. Een vraag waar de experts raad mee weten. Geconcentreerd bediscussiëren zij de mogelijkheden, terwijl aan elke tafel een van de GOUDasfalters als notulist meeschrijft. De oogst is rijk en divers.

Het ging over GOUDasfalt als schakel tussen polder en stad. Laat dat nog beter zien: versterk de zichtlijnen vanuit de stad op de polder en andersom. Richt een uitkijkpost in. Die werd veel genoemd. Liefst zo hoog als de schoorsteen bij Croda, of nog hoger. Het ging over heel actuele ontwikkelingen als de aanstaande verkoop van de omliggende poldergebieden. Deprovincie stoot de terreinen die praktisch grenzen aan GOUDasfalt dit najaar af. Zij houden wel een natuurbestemming, maar iedereen mag inschrijven. Interessant.

Er waren strategische suggesties:

- Formeer een groene alliantie met partijen als Krimpenerwaard, recreatieschappen en andere spelers in het gebied.
- Steek je licht op bij andere succesvolle projecten als De Hoge Boezem (subsidie en 3500 bezoekers); de Zaag bij Nederlek (met subsidie tot recreatief gebied ontwikkeld);
- Zoek connecties met technische partijen als Deltaris en TU Delft (energieopslag), met Rijkswaterstaat voor onderhoud gors, met Zuid-Hollands Landschap die buurterreinen in beheer heeft, de VVV, het Poldermuseum. Met de Rabobank.

TOP

- dat de pont er al is
- dat er zoveel partijen en vrijwilligers bij betrokken zijn
- dat het zo prachtig ligt tussen stad en polder
- dat hier industrieel erfgoed met stadsnatuur en water samen kan gaan

TIP

- bedenk ook slechtweersscenario's, niet alleen seizoensafhankelijke activiteiten
- zorg voor snel te realiseren publiekstrekkers, zoals een stadsstrand
- veel genoemd: bouw een draaiende uitkijktoren
- een waterbusdienst vanuit Rotterdam

De Stolwijkerschutsluis dook op aan vele tafels. Als toegangspoort tot de polder en als onderdeel van het uniek getijdengebied met de rijke en zeldzame verzameling sluizen in en rondom Gouda. Er is ook een sluzengilde voor opleiding: zijn hier mogelijkheden? Leid boten via de Stolwijkerschutsluis de polder in: kano's, sloepen, trekschuiten, fluisterbootjes. En door naar de stadsgrachten. Er was ooit een plan voor een haventje bij de sluis. Er schijnt een vergunning te zijn voor een binnenhaven. Bouw ook weer een scheepswerf.

Vast geïnspireerd door het verhaal van Jan Oosterman doken er veel suggesties op voor wat hij noemde 'de massa die fietst en loopt'. Maak knooppunten voor fietsers en wandelaars beter bekend; waarom geen NS-dagtocht wandelen of fietsen van Gouda over GOUDasfalt naar de polder, en een hele praktische: een opstappunt voor de pont bij de schoorsteen van Croda, daar is parkeerruimte voor fietsen en auto's.

En als laatste nog een hele concrete: Gouda wil vier natuurspeeltuinen in en om de stad. Drie zijn er al gerealiseerd, bouw de vierde op GOUDasfalt.

Maud Roukens, namens GOUDasfalt, is enthousiast. 'Op zaterdag als we op het terrein aan het werk zijn, zagen we al hoe druk het altijd is op de dijk. Fietsers, wandelaars, joggers. Na deze middag kunnen we wat systematischer onze plannen hier op ontwikkelen. Vooral dat ritje vanuit Rotterdam op de e-bike is een echte eyeopener. Met de input van sprekers en zaal gaan we het schetsplan GOUDasfalt verder vervolmaken.' Het volgende Stadslab, ditmaal met raadsleden, vindt plaats in oktober.

Maar eerst, zegt Maud met stemverheffing: 'Eerst krijgen we de sleutel en mogen we het terrein op. Dan gaat het gebeuren!'

Marijke Bovens
Juni 2016